



NIEUWSBRIEF

jaargang 20 – nummer 2 - maart 2017

Uitnodiging Ledenvergadering

op 5 april
om 19.30 uur
in Hotel-Partycentrum 't Trefpunt
Raadhuisplein 1a Made

Aansluitend om 20.30 uur lezing over de Postbezorging in de Biesbosch door de heer Cees Schuller

Uitnodiging Kunsttaxatie en Verzamelaarstentoonstelling

Op 23 april
Vanaf 13.00 uur tot 16.30 uur
Waar Sint-Bernarduskerk

Voor de verzamelaarstentoonstelling zijn nog kraampjes beschikbaar. Zie het artikel

Postbezorging in de Biesbosch vanaf 1896

Bij postbezorging in de Biesbosch met het postbootje denkt iedereen meteen aan Drimmelen. In bijna ieder boek over de Biesbosch staat wel een foto van een postbootje; veel artikelen zijn er over geschreven en regelmatig duiken er oude foto's op met een postbode, postbootje of postbezorging.

In diverse bladen staan reportages over deze postbezorging.

De postbodes waren bekende mensen: zowel in Drimmelen, als in de Biesbosch.

Wie kent niet Janus Driesprong, Kees Schuller (Izn), Kees Schuller (Hzn), Cor de Wijs en Cor Ariëns?

Maar toen ik de diverse postbootjes eens ging uitzoeken, bleken er meer te zijn dan dat ik dacht. En bij de postbodes waren namen waar ik me als geboren en getogen Drimmelenaar wel een persoon bij kon plaatsen zoals Leendert van der Hoeven, Jan Rolaff en Barend Verhoeven, maar er was minder van bekend.

Reden om eens navraag te gaan doen.

Toen bleek dat Thomas Westerhout in Werkendam al één en ander op papier had gezet.

Met zijn toestemming heb ik daar dankbaar gebruik van gemaakt.

In deze lezing wordt ingegaan op de onlosmakelijke band tussen Drimmelen en de Biesbosch, de diverse postkantoren in Drimmelen en uiteraard de postbodes en postbootjes.

De eerste postvaart was in december 1896 en werd door Leendert van de Hoeven gedaan.

Thans zijn we ruim 120 jaar verder en hoewel er heel veel is veranderd, vaart het postbootje nog steeds.

Het merendeel van de foto's en afbeeldingen komt uit eigen collectie, andere zijn met toestemming overgenomen uit andermans collectie en uit kranten en tijdschriften.

Wat centraal stond en staat bij de postbezorging : de klant is Koning. In weer en wind, onder zomerse omstandigheden en bij winterse kou.



Excursie Noordwaard 29 april

Naar aanleiding van de lezing op 14 december 2016 over de "Noordwaard" door Jacques van der Neut, brengen wij op 29 april een bezoek aan de "Noordwaard". Jacques van der Neut is op deze dag onze gids.

Wij gaan door de "Noordwaard" met de "Biesbosch Expresse". Tijdens de rondtoer stopt het treintje verschillende keren om Jacques de gelegenheid te geven over de "Noordwaard" te vertellen.

De excursie is voor **leden, eventueel met introducees**.

Inschrijven bij de volgende bestuursleden, het liefst via de e-mail.
Gerard Thijssen: heemkundemadedrimmelen@gmail.com 0162683323
Frank Jorna: fjorna@hetnet.nl 0162694427

Kosten voor leden € 10,- en voor introducees € 15,-

Wilt u het bedrag overmaken op **NL34 RABO 0150633750 o.v.v. excursie Noordwaard en aangeven met hoeveel introducees u aanwezig bent.**

Sluitingsdatum van inschrijving is **15 april 2017**.

Afhankelijk van het aantal deelnemers kan het programma aangepast worden.

Programma:

- 13.00 uur:** Verzamelen in de "Biesboschschoor" onder het genot van koffie/thee met een Grienduil (gebakje).
- 14.00 uur:** Vertrek met de "Biesbosch Expresse" o.l.v. Jacques van der Neut als gids.
- 15.30 uur:** Aankomst bij de "Biesboschschoor" voor vertoning van een PowerPoint presentatie.
Onder het genot van een hapje en een drankje kunnen er eventueel vragen gesteld en beantwoord worden.

Wanneer: zaterdag 29 april 2017
Waar: "De Biesboschschoor"
De Werken 1
4251 XW Werkendam



Wij stellen voor om met zo min mogelijk auto's daar naar toe te rijden

Degenen die nog zitplaatsen over hebben in hun auto, worden vriendelijk verzocht dit bij Gerard Thijssen en Frank Jorna via de mail op te geven voor 15 april, zie bovenstaande informatie.

Verzamelen vanaf 12.15 uur bij de parkeerplaats bij het gemeentehuis.

Vertrek naar Werkendam om 12.30 uur.

Deelnemers die met iemand meerijden stellen wij voor om € 3,- aan de chauffeur te geven voor de gemaakte onkosten.

Terugblik lezing 25 januari 2017

Dat de lezingen van Heemkundekring Made en Drimmelen aan een behoefte voorzien en goed in de smaak vallen, bewees weer eens de lezing van Frans Ruczynski op woensdag 25 januari 2017.

In een volle Biesboschzaal luisterden weer meer dan honderd personen geboeid naar de spreker die we nog goed kennen van zijn lezing in december 2014 waarin hij ons de bevrijding van West-Brabant deed herinneren.

Nu ging hij in op een detail van deze bevrijding: de strijd bij het Kapelsche Veer. Een detail is in deze wel een vreemde benaming als we ons realiseren dat het ging om een strijd die enkele weken duurde en ongeveer 1200 mensenlevens eiste.

Voor de pauze vertelde Frans ons in een helder betoog en met duidelijke beelden wat zich in december en januari van het laatste oorlogsjaar afspeelde in de Overdiepse polder.

Een polder die momenteel vanuit de hele wereld aandacht krijgt als voorbeeld van hoe extra ruimte gemaakt kan worden voor het rivierwater bij extreem hoge waterstanden in Maas en Rijn. Eind 1944 was hiervan nog geen sprake, het was zelfs een wat vergeten gebied toen het Engelse legerkorps het in november bevrijdde.

Toen de Duitsers dit in de gaten kregen, bouwden zij in het noordoosten van deze polder bij het tegenwoordige veer naar Dussen een bruggenhoofd dat eind januari 1945 slechts na heel veel strijd kon worden ingenomen.

Als voorzitter van de Generaal Maczekstichting en zoon van een bij deze strijd betrokken Poolse militair, wist de spreker heel wat herinneringen aan deze strijd over te brengen.

Na de pauze vertoonde Frans ons een indringende documentaire waarin zowel Duitse, Poolse en Canadese militairen die de strijd zelf hadden meegemaakt, aan het woord kwamen.

Van beide kanten kwam men tot de conclusie dat het om een zinloze strijd ging, waarin waarschijnlijk slechts prestige van de generaals een rol speelde.

Dat lezing en documentaire veel indruk maakten, bewezen de vele vragen die de spreker op het eind nog moest beantwoorden.

Zoveel vragen dat voorzitter Louis van Suijlekom tegen half elf moest ingrijpen en de bijeenkomst afsloot met een hartelijke dank aan de spreker en de belofte aan de Generaal Maczek stichting vanuit onze Heemkundekring contact te houden en in de toekomst meerdere gezamenlijke activiteiten te gaan organiseren.

Adriaan Snoek: Bronzen Bever

Eind januari ontving Adriaan Snoek uit handen van burgemeester Gert de Kok de bronzen bever voor zijn vele verdiensten voor het dorp Drimmelen.

Adriaan is betrokken bij o.a. "De Dorpskrant", onderhoud begraafplaats en de protestantse kerk, is oprichter van de fietsclub Drimmelen, Stichting "De Rietaak", Jeu-de-boules, bewonersgroep Hart voor Drimmelen, zwerfvuilcoördinator, enz. enz.

Adriaan proficiat gewent.

Heemkundekring Made en Drimmelen, nieuwe website.

Heemkundekring Made en Drimmelen heeft de website vernieuwd. Sinds eind december is de nieuwe website online en biedt de bezoeker een duidelijk overzicht van de doelstellingen en alle werkgroepen en activiteiten.

Indien er werkgroepen of activiteiten zijn die uw interesse opwekken, neem dan contact op, de contactmogelijkheden staan natuurlijk ook op de website. Heemkundekring Made en Drimmelen streeft er naar meer mensen te betrekken bij werkgroepen en activiteiten die zij interessant en leuk vinden.

Indien u de website opent komt u op de homepagina, daar vindt u een beknopt overzicht van aankomende activiteiten zoals lezingen, speciale acties, excursies en presentaties. Van onze eigen Heemkundekring maar ook van andere Heemkundekringen uit de omgeving. Via een "lees meer"-knop wordt u meteen naar een uitgebreider informatieoverzicht van dat nieuwsbericht gebracht.

Bovenaan de homepagina ziet u ook een fotowisselbeeld. De steeds wisselende foto's kunnen aangepast worden aan lopende activiteiten vanuit onze Heemkundekring.

Direct onder de fotowisselbeelden vindt u de diverse rubrieken waar alle informatie te halen is van en over Heemkundekring Made en Drimmelen.

In de laatste rubriek "links" vindt u snelkoppelingen naar diverse interessante websites waar u informatie kunt vinden over aan heemkunde gerelateerde onderwerpen.

Neemt u gerust een kijkje op onze nieuwe website en kom regelmatig terug kijken. Wij willen de website een belangrijke functie geven als informatiekanaal voor alle leden en belangstellenden.

Ook willen wij het aantal verzendingen per post van de nieuwsbrieven verminderen, wat mogelijk is door de leden via een mail te verwittigen dat de nieuwste nieuwsbrief op de website staat, waar deze dan te lezen is.

Als er nieuwe activiteiten zijn dan komen die op de website te staan. Door regelmatig op de website te kijken blijft u zodoende veel beter op de hoogte wat er aan activiteiten gepland staat en wanneer en waar die plaats gaan vinden.

Dus nogmaals, maak regelmatig gebruik van de nieuwe website van Heemkundekring Made en Drimmelen. U bent en blijft dan op de hoogte en onze website krijgt een invulling als informatiebron. En dat is ook de bedoeling van het vernieuwen van de website Heemkundekring Made en Drimmelen.

Rabobank Clubkas Campagne 2017

Leden van Rabobank Amerstreek kunnen tijdens de stemperiode (6 t/m 18 april 2017) hun stem uitbrengen op een club die zij een warm hart toedragen. Deze stemmen zijn geld waard. Hoe meer stemmen de Heemkundekring "Made en Drimmelen" ontvangt, des te hoger onze bijdrage is. Ervaring bij andere verenigingen leert dat het zeker niet altijd de grotere clubs zijn die een hoog bedrag ontvangen. Het maatschappelijk draagvlak én het commitment van de club bepaalt het aantal stemmen. Dus leden van de Rabobank (hoeven geen lid te zijn van de Heemkundekring) stem tussen 6 en 18 april 2017 op de Heemkundekring "Made en Drimmelen"

Kijk ook op de website van de bank www.dichterbijamerstreek.nl onder **ONZE FONDSEN**

Tussen kunst en kitsch te Made

Zoals u ongetwijfeld al eerder vernomen hebt, organiseert Heemkundekring Made en Drimmelen dit voorjaar op **zondagmiddag 23 april van 13.00 tot 16.30 uur** weer een **kunsttaxatiemiddag** in de huisvesting bij de Sint- Bernarduskerk. Net zoals de vorige, zo succesvol verlopen middag in 2015, hebben wij ook deze keer de Bredase kunstkenner Ferdinand Bagnato bereid gevonden, voor u **gratis**, een oordeel over uw al dan niet vermeend kunstvoorwerp uit te spreken. Te denken valt aan schilderijen, vazen, serviezen, zilverwerk, glas, boeken, kaarten, sieraden, klein meubilair e.d. Gezien het wederom te verwachten groot aantal aanbieders van een kunstvoorwerp zijn wij bij voorbaat genoodzaakt een aantal duidelijke regels te stellen.

- Aanmelden vanaf heden per mail via heemkundemadedrimmelen@gmail.com
- Uiterste inschrijfdatum vrijdag 14 april 2017. In de dan volgende week krijgt u van ons bericht hoe laat uw taxatie op zondagmiddag 23 april precies kan plaatsvinden.
- Er zal een strakke planning worden gehanteerd. Wij reserveren voor iedere taxatie exact tien minuten, zodat u effectief ongeveer acht minuten tijd hebt de heer Bagnato uw kunstvoorwerp voor te leggen.
- Wanneer zich meer personen aanmelden dan de heer Bagnato die middag kan verwerken, zullen wij tot een selectie overgaan. Leden van Heemkundekring Made en Drimmelen krijgen voorrang. Daarna komen de overige belangstellenden aan de beurt. We zullen daarbij rekening houden met degenen die wij twee jaar geleden helaas op de wachtlijst voor een volgende taxatie moesten plaatsen. Uiteraard dienen zij zich wel opnieuw aan te melden.
- Tijdstip van binnenkomst van de aanmelding zal een ander criterium zijn voor het al dan niet in aanmerking kunnen komen voor een taxatie. Meld u zich dus tijdig aan!
- Om onnodige wachttijden te voorkomen hanteren wij een strak tijdschema. Wij verzoeken de deelnemers daarom bij voorbaat tijdig aanwezig te zijn. De koffie staat daar voor u klaar en uiteraard hebt u de gelegenheid voor of na de taxatie de verzamelaarstentoonstelling in de Bernardus kerk te bezoeken.

Om de taxatie zo effectief mogelijk te kunnen laten verlopen, stelt de heer Bagnato het op prijs dat u bij uw aanmelding een korte omschrijving (al dan niet met foto) van uw kunstvoorwerp aangeeft.

Wij vertrouwen op uw begrip voor deze organisatie en ontmoeten u graag op zondag 23 april in de Bernarduskerk.

Namens Heemkundekring Made en Drimmelen,
Gerard Beckers, Cor Knoop en Julien Mariman

*Ps. Voor de verzamelaarstentoonstelling zijn nog enige kraampjes vrij. Belangstellenden die zondagmiddag 23 april 2017 alsnog deel willen nemen, zijn welkom op de kennismakingsbijeenkomst op **dinsdagavond 14 maart om 20.00 uur** in onze huisvesting: misdienaarssacristie Sint -Bernarduskerk.*

Bijlage 1

Notulen van de Algemene Ledenvergadering van de Heemkundekring “Made en Drimmelen” van 13 april 2016

Plaats: Hotel-Partycentrum 't Trefpunt Raadhuisplein 1a Made
Aanwezig: ongeveer 70 leden (algemene ledenvergadering)

1 Opening van de vergadering:

De voorzitter de heer L.van Suijlekom opent om ongeveer 19.30 uur de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

2 Mededelingen:

Louis geeft een overzicht van de activiteiten over Godfried Schalcken.
Er staan nog twee activiteiten te gebeuren: met de Zilvermeeuw op 23 april naar het Dordrechts Museum, en de onthulling van de buste van Godfried Schalcken bij de Hervormde Kerk in Made; dit zal begin juni plaats vinden.

3 Notulen van de algemene ledenvergadering 8 april 2014:

De notulen van de algemene ledenvergadering van 14 april 2015 worden onder dankzegging aan de secretaris Gerard Thijssen goedgekeurd.

4 Jaarverslag van de secretaris over 2014:

Het jaarverslag werd met dank aan de secretaris goedgekeurd.

5 Financieel overzicht: Rekening 2015 met verantwoording:

Met een presentatie van de rekening 2015 op het scherm verantwoordde de penningmeester uitgebreid de in- en uitgaven over 2015.
Dat we in 2015 een te kort hebben lag aan twee extra uitgaves.

- a. De activiteiten over Godfried Schalcken,
- b. Uitgave van De Klok over Godfried Schalcken

Begroting 2016:

Ook de begroting werd gepresenteerd via het scherm.
Enkele begrotingsposten werden nader toegelicht.
Het financiële gedeelte werd met dank aan de penningmeester afgesloten.

Verslag van de Kascommissie:

De heer Goof Akkermans bracht verslag uit mede namens Wijnand van Gils van de kascontrole commissie. Die was keurig in orde, het klopte allemaal precies.

Verklaring:

Namens de heer Wijnand van Gils, aanwezig op de vergadering, las de heer Goof Akkermans het verslag voor.

De kascommissie maakte complimenten aan de penningmeester voor de goed verzorgde financiële administratie en vroeg de vergadering om het bestuur over 2015 decharge te verlenen.

Hierop werd ingestemd met applaus.

Het verslag en de verklaring zijn in te zien bij het secretariaat.

Instellen nieuwe kascommissie:

In plaats van de heer Goof Akkermans werd in de kascommissie de heer Ad Vrijenhoek gekozen.

De kascommissie 2016 bestaat daardoor uit de heer Wijnand van Gils en Ad Vrijenhoek.

6 Bestuursverkiezingen:

Volgens het schema van aftreden 2016 waren de heren Piet Baart en Juliën Mariman aan de beurt om af te treden.

Piet Baart had te kennen gegeven zich niet meer herkiesbaar te stellen.

Juliën Mariman stelt zich herkiesbaar.

Frank Jorna en Clemens de Witte hebben zich aangemeld als bestuurslid

Er hebben zich geen tegenkandidaten aangemeld.

De verkiezing voor de drie bestuursleden werd met applaus aangenomen.

7 Activiteiten:

De voorzitter deelde mee dat tijdens de Open Monumentendagen op 12 en 13 september 2016 het thema **Iconen en Symbolen** zal zijn.

Op 4 en 5 augustus 2016 zullen in Best de Brabantse Heemdagen worden georganiseerd.

Rondvraag:

Goof Akkermans bedankt (ook mede namens Anton Braat) voor de attentie en deelt mee dat iedereen artikelen mag indienen voor plaatsing in 't Carillon.

Frank Jorna vraagt of er al iets bekend is hoelang wij nog van de huisvesting in de kerk gebruik

kunnen maken. De voorzitter antwoordt dat daar nog niets van bekend is.

Marius Diepstraten vraagt of er niet gestemd had moeten worden voor de bestuursleden.

De voorzitter antwoordt: er waren twee nieuwe kandidaten dus is stemmen niet nodig.

Sluiting van de vergadering:

De voorzitter dankte iedereen voor de aanwezigheid en inbreng en sloot om 20.15 uur de vergadering.

Hierna volgde een pauze waarna Noud Bongers een muzikaal optreden verzorgde. In totaal waren daarbij 110 personen aanwezig.

Bijlage 2

Jaarverslag van de secretaris

Succesvolle lezing over Godfried Schalcken.

Op zondag 13 december organiseerde de Heemkundekring Made en Drimmelen in de Nederlands Hervormde Kerk in Made een lezing over het leven en werk van de in Made geboren kunstlichtschilder Godfried Schalcken.(1643-1706)

Voor een volle kerk hield de conservator van het Dordrechts museum, Sander Paarlberg, een boeiend betoog van meer dan een uur over de schilder.

De lezing vond in de kerk plaats omdat Godfried als zoon van dominee Cornelis Schalcken (1610- 1674) in deze hervormde kerk in 1643 is gedoopt.

Voorafgaande aan de lezing verraste bakker Barry van der Steen de aanwezigen met een speciaal voor deze gelegenheid gemaakt gebakje dat gedoopt werd als een "Schalckje".

Voor een aandachtig luisterend publiek vertelde Paarlberg over de getalenteerde en schalkse schilder die in Dordrecht en in Leiden zijn opleiding genoot en daarna in eigen land onder andere furore maakte als portretschilder. Internationale roem vergaarde hij in Engeland en in Denemarken waar hij zelfs enige tijd hofschilder van de Deense koning was.

Met veel afbeeldingen van schilderijen werd de lezing door het aanwezige publiek met buitengewone interesse gevolgd. Ook op details van zijn schilderijen en prenten werd door de spreker ingegaan. Een bijzondere en voor Made uitermate belangrijke anekdote tijdens de lezing was dat het schilderij dat Godfried van zijn vader had geschilderd en onvindbaar was, twee weken geleden door een Duits echtpaar weer tevoorschijn kwam. Zij hadden het schilderij van de Madese predikant in hun woning hangen. Naar alle waarschijnlijkheid zal ook dit portret op de tentoonstelling die vanaf 21 februari 2016 in Dordrecht plaatsvindt te zien zijn.

Na afloop konden de aanwezigen nog nagenieten onder genot van een drankje.

Deze lezing vormde de start van een aantal activiteiten over de kunstschilder die de Heemkundekring Made en Drimmelen gaat organiseren. In de eerste helft van het komende jaar zullen verschillende activiteiten plaatsvinden waar de Drimmelse gemeenschap bij betrokken is.

Terugblik Lezing: Napoleon 200 jaar later

Op maandag 18 januari 2016 startte heemkundekring Made en Drimmelen een nieuw seizoen aan lezingen in een nieuw onderkomen. De sfeer in de zaal van de Korenbeurs voelde al meteen goed: een gezellige zaal waarin ieder goed zicht had op onze spreker van die avond Jean Dewaerheid en de fraaie door hem gepresenteerde beelden. De lezing hield ons warm.

Jean Dewaerheid vertelde, gezellig rondlopend, bevlogen hoe hij als filatelist aan zijn onderwerp Napoleon gekomen was en dat hij via deze verzamelwoede steeds meer interesse kreeg in het leven van Napoleon. Dewaerheid opende zijn redevoering dan ook met 100 postzegels van deze bijzondere persoon. Postzegels die meestal een kunstwerk als oorsprong kenden. Niet verwonderlijk, want Napoleon gebruikte de kunst als propaganda voor zichzelf. De spreker boeide ons met een bevlogen verhaal, doorspekt met cabareteske woordspelingen. Niet alleen Napoleons leven, maar ook zijn betekenis voor de generaties na hem werd helder uiteengezet. Dat Napoleon niet alleen via oorlog, wetgeving, kunst en postzegels bekend is gebleven, toonde Dewaerheid ons op het eind van zijn lezing. We werden allemaal getrakteerd op een heerlijke Bonbon Napoleon.

Terugblik ledenvergadering 13 april 2016.

Om half acht opende onze voorzitter de vergadering waarbij ongeveer negentig leden aanwezig waren.

Allereerst werden Goof Akkermans en Anton Braat in het zonnetje gezet vanwege het feit dat zij het 300e artikel in het Carillon geplaatst hadden. Vanuit de vereniging werd dit beloond met een fles wijn en een enveloppe.

Vervolgens gaf onze penningmeester via een beamer uitleg over de financiën.

Volgens schema trad Piet Baart af en hij had aangegeven zich niet meer herkiesbaar te stellen. Piet werd bedankt voor zijn jarenlange inzet in het bestuur; ook Piet mocht een fles wijn en een enveloppe in ontvangst nemen.

Als nieuwkomers in het bestuur hadden Frank Jorna en Clemens de Witte zich aangemeld. Er waren geen tegenkandidaten dus werden zij onder luid applaus in het bestuur opgenomen.

Na de rondvraag en de sluiting van de vergadering en een korte pauze maakte de Brabantse troubadour Noud Bongers zijn opwachting.

Noud wist de ongeveer 120 aanwezigen te boeien met zijn liederen en teksten

Zijn optreden was zo geweldig dat er momenten waren dat je een speld kon horen vallen.

Het was een succes en iedereen ging om 23.00 uur met een voldaan gevoel weer huiswaarts.

Terugblik lezing Ruud Filarski 1 juni 2016.

De lezing van Ruud Filarski over de "Scheepvaart vanaf 1800" werd nog maar liefst door ongeveer 120 belangstellenden bezocht. De spreker was uitgenodigd in het kader van de Scheepvaartexpositie die van 4 juni t/m 3 juli 2016 georganiseerd werd door

verenigingen uit Zwaluwe, Made en Drimmelen en Moerdijk. De heer Filarski toonde heel wat maatschappelijke en sociale verschillen aan van de scheepvaart tussen 1800 en nu.

In het begin leefden de schippers erg geïsoleerd. Dat werd beter toen onderwijs verplicht werd en er internaten voor de schipperskinderen kwamen. De interessante uiteenzetting werd vooral vanuit de ooghoek van de overheid bekeken. Niet vreemd als we weten dat Ruud Filarski jaren directeur is geweest van Rijkswaterstaat, afdeling scheepvaart.

Vanuit het aandachtige publiek kwamen verschillende reacties waaruit bleek dat er heel wat oud-schippers in de zaal aanwezig waren. Zij gaven aan dat de praktijk soms anders uitpakte dan wat de overheid aangaf. Ruud Filarski wilde ook nog ingaan op de scheepvaart rondom De Biesbosch, het Hollands Diep en de Amer, maar gezien de tijd is hij daar slechts fragmentarisch aan toe gekomen.

Terugblik op de lezing van 21 september 2016.

Wij zullen er ondanks alles de moed er maar inhouden.

Dit was de titel, waar prof. Arnoud-Jan van Bijsterveld zijn lezing mee begon. Arnoud-Jan van Bijsterveld is sinds 1999 bijzonder hoogleraar Cultuur in Brabant aan de [Tilburg University](#), waar hij zich bezighoudt met onderwijs, onderzoek op het gebied van de regionale geschiedenis, erfgoed, identiteit en volkscultuur. Zijn leerstoel maakt deel uit van de Erfgoed Academie Brabant, het deskundigheidsprogramma van de Stichting Erfgoed Brabant, dat in 2013 van start ging.

Het verhaal gaat over de briefwisseling tussen zijn opa en oma in de crisisjaren die duurden van 1931 tot ongeveer 1938. Door middel van deze brieven komt men veel te weten over de geschiedenis van die tijd.

Het begon zo'n zestien jaar geleden, het huis van zijn grootouders moest leeggehaald worden en in het huis werd een blik gevonden met prenten en brieven.

Zijn grootouders woonden in Helmond, waar zijn overgrootvader, die van arme komaf was, toch wat geld gespaard had. Daarmee kon hij vijf kleine huisjes laten bouwen. Het waren huisjes met alleen een deur raam, deur raam, deur raam en de vijfde was deur raam raam. Daar ging hij zelf met zijn gezin wonen. De rest verhuurde hij.

In 1927 werden zijn grootouders verliefd op elkaar en zij trouwden in 1929. Oma werkte als naaister in een atelier en opa was timmerman.

In 1931 werd opa ontslagen en ging in de kost in Maastricht waar hij werk had gevonden. Vanaf deze tijd stamt dus de briefwisseling.

Zij schreven elkaar twee brieven per week. De grootouders spraken dialect, maar de brieven werden in ABN geschreven.

De fabriek waar de grootvader werkte, was niet zo erg groot. Er werkten ongeveer 200 mensen.

De krant was in die tijd de spreekbuis van de directie van het bedrijf, zodat er weinig van het ongenoegen van de werknemers te merken was.

De crisis leidde tot grote sociale onrust.

Oma was begonnen met een eigen winkel en dat was heel wat in die tijd.

Bij haar kon men op de pof kopen, als grootvader een keertje thuiskwam, ging hij het geld ophalen. Tot op een dag dat iemand vertelde dat hij wel erg lang bij een bepaalde dame was geweest. Toen stopte hij ermee.

In de brieven werd veel geschreven over geld, maar ook over de gezondheid.

Geloof speelde een zeer grote rol. Opa was een vrome man, oma ook, maar bekeek het toch wat anders. Ze zei: "Onze Lieve Heer is geen kruidenier".

Zij baden wel dagelijks voor elkaar.

De winkel was zeven dagen per week open en oma maakte lange werkdagen.

In 1931 kochten zij een radio, voor 180 gulden en een abonnement op de KRO.

Tussen oktober en december 1931 zijn er 31 brieven geschreven.

5 december is opa naar huis gekomen en is niet meer naar Maastricht gegaan.

Op 5 september 1932 is de jongste zoon Frans geboren.

Vanaf die tijd is grootvader dagelijks de Peel afgefietst om zijn handel te verkopen. Hij ging ledikanten en huisraad maken.

Een prachtige lezing die veel inzicht gaf over het leven in de crisisjaren en over 2 mensen die, ondanks de geringe mogelijkheden die er waren, deze wisten te benutten.

Terugblik fietsroute Monumentendagen 10 en 11 september 2016.

Voor de Monumentendagen 2016 was het thema "Iconen en Symbolen".

De Heemkundekring Made en Drimmelen wilde, net als andere jaren, voldoende aandacht schenken aan deze Monumentendagen.

De uitgezette fietsroute langs de kunstwerken van Made en Drimmelen was een groot succes, ongeveer 110 deelnemers.

Kerstmarkt 10 december:

Tijdens de kerstmarkt in Made presenteerde de heemkundekring een PowerPoint presentatie in de Sint-Bernarduskerk over het vroegere verenigingsleven te Made en Drimmelen.

De presentatie was van 14.00 uur tot 17.00 uur te zien op een groot scherm.

De kerstmarkt werd heel druk bezocht.

Teugblik op de lezing van Jacques van der Neut.

De Noordwaard:

Een volle zaal, ongeveer 120 mensen, luisterde in volle overgave naar de verhalen van Jacques.

Hij vertelde over onze Biesbosch.

Over de ontwikkelingen die er de afgelopen jaren zijn geweest. Verschillen zijn er ten opzichte van het verleden volop.

Vroeger werd er onderhoud gepleegd terwijl tegenwoordig de natuur zijn gang mag gaan.

Voor de pauze vertelde hij eerst over de Hollandse Biesbosch, het eiland van Dordrecht, de Hengstpolder, die ontstaan is door consequent landbouwbeheer. Geen kunstmest.

Vroeger waren er griendwerkers en rietsnijders druk doende.

De oogst hiervan werd op platte bakken over de Merwede vervoerd. Er is daar nog een getijde verschil van 70/80 centimeter. Dit komt omdat er via de Dordtse Kil een open verbinding is met de Nieuwe Waterweg.

De Brabantse Biesbosch heeft ook een getijdeverschil, maar dat is maar 20 centimeter.

Doordat de natuur zijn gang mag gaan, de wilgen worden b.v. hoger, komen er ook ander dieren voor.

Via een groot scherm zien wij de prachtigste opnames van alles wat leeft en bloeit in de Biesbosch.

Verschillende roofvogels, waaronder de havik, hebben hun plaats in de Biesbosch gevonden, momenteel zijn er ongeveer 20 broedparen. Ook is er ruimte voor de prachtige appelvink, die zowel aan de Hollandse als Brabantse kant te vinden is.

De bever is hier 30 jaar geleden weer teruggezet, maar reeds rond 1800 werd de bever gebruikt voor zijn vlees en zijn huid werd gebruikt voor het maken van castoren (bevervilt) hoeden.

Momenteel zijn er 110 beverburchten en tussen de 350 en 400 bevers aanwezig in de Biesbosch en de rivieren.

Jacques vertelt op een grappige manier dat hij nog wel eens vanuit een wijk gebeld wordt dat er een cavia in de tuin zit.

Reeën zijn er ook veel in de Biesbosch, alleen reeën en water gaan niet zo goed samen.

Als er overstromingen zijn dan overleven ze dat niet.

De Noordwaard aan de Brabantse kant is 1500 hectare groot en is onttrokken aan de landbouwgrond.

Ruimte voor de rivier is hier gecreëerd, de boeren hebben andere boerderijen op terpen gebouwd, alles is in de minne geschikt.

Er lopen konikpaarden en waterbuffels, wat volgen Jacques een Zwitserleven gevoel geeft.

Watervogels, de kluut (kijkt vooruit) de roerdomp, de grutto die op doorreis is vanuit Senegal en de lepelaar hebben hun plekje wel gevonden.

De Biesbosch is een doortrek gebied voor deze vogels, zij broeden hier niet.

En natuurlijk is er nog veel meer te vertellen want de verhalen van Jacques en zijn prachtige opnames zijn oneindig. Iedereen was het er over eens dat het weer een boeiende lezing was.

En verder:

- Op 1-1-2016 hadden we 282 leden. Per 1-1-2017 284 leden.
- Het bestuur is acht maal in vergadering bijeen geweest.
- Op 13 april hebben we onze algemene ledenvergadering gehouden.
- Drie maal hebben we vergaderd met Brabants Heem (provinciaal en regionaal).
- Driemaal is ons periodiek "De Klok" uitgekomen met de doorlopende nummers 52 – 53 – 54.
- Zes keer hebt u onze "Nieuwsbrief" jaargang 18 ontvangen.
- Ook dit jaar continueerden we de dertiger jaren verhalen in 't Carillon. De heren Goof Akkermans en Anton Braat (*Govert Antonius*) verzorgen elke week oude krantenartikelen met een oude foto in dit weekblad.

Bijlage 3

Aan de leden van de Heemkundekring “Made en Drimmelen”

Agenda van de algemene ledenvergadering op woensdagavond 5 april 2017 in Hotel-Partycentrum ‘t Trefpunt te Made aanvang 19.30 uur.

- 1 **Opening** van de vergadering door de voorzitter de heer L. van Suijlekom.
- 2 **Mededelingen:**
- 3 **Notulen** van de vorige algemene ledenvergadering van 13 april 2016 (zie bijlage 1 van deze Nieuwsbrief)
- 4 **Jaarverslag** van de secretaris over 2016 (zie bijlage 2 van deze Nieuwsbrief).
- 5 **Financieel overzicht**, (op de vergadering aanwezig)
 - rekening 2016 met verantwoording
 - begroting 2017.
 - instellen nieuwe kascommissie,

6 **Bestuursverkiezing:**

Schema van aftreden:

2017: Cor Knoop
2018: Alice Heitling
2019: Louis van Suijlekom
2020: Gerard Beckers
2021: Gerard Thijssen
2022: Frank Jorna
2022: Juliën Mariman

Zoals u in het schema van aftreden ziet, is Cor Knoop aftredend maar stelt zich herkiesbaar.

Kandidaten kunnen zich uiterlijk 24 uur voor de vergadering aanmelden bij de secretaris van onze vereniging.

7 **Locatie lezingen:**

In 2016 zijn wij gewisseld van locatie waar wij onze lezingen houden.
De nieuwe locatie is vanaf heden Hotel-Partycentrum ‘t Trefpunt, Raadhuisplein 1a te Made

8 **Rondvraag:**

9 **Sluiting van de vergadering**

Pauze.

Na de pauze om ongeveer 20.30uur zal de heer Cees Schuller een lezing verzorgen over de Postbezorging in de Biesbosch vanaf 1896.